

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.7.2014
COM(2014) 446 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Πρωτοβουλία για την πράσινη απασχόληση:
Αξιοποίηση των δυνατοτήτων της πράσινης οικονομίας για τη δημιουργία θέσεων
εργασίας**

1. Εισαγωγή

Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αναγνωρίζει τον κεντρικό ρόλο της μετάβασης προς μια πράσινη οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και αποδοτικής ως προς τη χρήση των πόρων για την επίτευξη έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Η μη αποδοτική χρήση των πόρων, η μη βιώσιμη πίεση που ασκείται στο περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή, καθώς και ο κοινωνικός αποκλεισμός και οι ανισότητες θέτουν προκλήσεις για τη μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, ενώ ένα εναλλακτικό μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης που υπερβαίνει το ΑΕΠ ως δείκτη ήταν στην ημερήσια διάταξη επί σειρά ετών¹.

Ένα μοντέλο για την *πράσινη ανάπτυξη* — που οδηγεί σε οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και ενεργειακά αποδοτική — χρησιμοποιείται για την περιγραφή μιας διαρθρωτικής οικονομικής αλλαγής, η οποία καθοδηγείται κυρίως από την ανεπάρκεια των πόρων, την τεχνολογική αλλαγή και καινοτομία, τις νέες αγορές και τις αλλαγές στα βιομηχανικά και καταναλωτικά πρότυπα ζήτησης². Οι τιμές των πόρων, των πρώτων υλών και της ενέργειας³ έχουν ήδη αντίκτυπο στη διάρθρωση του κόστους των εταιρειών, καθώς η παγκόσμια ζήτηση των εν λόγω πόρων εξακολουθεί να αυξάνεται λόγω της όλο και μεγαλύτερης κατανάλωσης των αναδυόμενων οικονομιών. Το σημερινό γραμμικό μοντέλο — στο πλαίσιο του οποίου κάποιος «λαμβάνει-κατασκευάζει-καταναλώνει και απορρίπτει» — θα μετακινηθεί σταδιακά προς ένα κυκλικό μοντέλο στο πλαίσιο του οποίου αποκτά κανείς περισσότερη προστιθέμενη αξία και μεγαλύτερο όφελος από κάθε τόνο υλικού, κάθε Joule ενέργειας και κάθε εκτάριο γης με την εξοικονόμηση, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση υλικών, και στο οποίο η παραγωγικότητα των πόρων θα καθορίσει τη μελλοντική ανταγωνιστικότητα⁴.

Η πράσινη ανάπτυξη αποτελεί τόσο πρόκληση όσο και ευκαιρία για την αγορά εργασίας και τις δεξιότητες, οι οποίες, με τη σειρά τους, αποτελούν βασικούς παράγοντες για την ενίσχυση της πράσινης ανάπτυξης. Η μετάβαση αυτή θα επιφέρει θεμελιώδεις μετασχηματισμούς σε ολόκληρη την οικονομία και σε ένα ευρύ φάσμα τομέων: θα δημιουργηθεί πρόσθετη απασχόληση, ορισμένες θέσεις εργασίας θα αντικατασταθούν, ενώ άλλες θα καθοριστούν εκ νέου⁵. Στο πλαίσιο αυτό, η καλύτερη στοχοθέτηση και ο συντονισμός των μέτρων και των μέσων για την αγορά εργασίας είναι απαραίτητα για τη δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών για την υποστήριξη της πράσινης απασχόλησης, τη γεφύρωση των ελλείψεων δεξιοτήτων και των ανεπαρκειών εργατικού δυναμικού και προβλέπουν μεταβολή των αναγκών του ανθρώπινου κεφαλαίου.

Η δέσμη μέτρων της Επιτροπής για την απασχόληση του 2012 προωθεί ένα πλαίσιο για ανάκαμψη με άφθονες θέσεις απασχόλησης, δίνοντας έμφαση στην ανάγκη να αναπτυχθούν

¹ COM (2009) 433 τελικό. Πρβλ. επίσης COM SWD(2013) 303 final, *Πρόοδος σχετικά με δράσεις όσον αφορά το «ΑΕΠ και πέρα από αυτό»*.

² Βλέπε ΟΟΣΑ (2011), *Towards green growth (Προς πράσινη ανάπτυξη)*. UNEP (2011), *Towards a green economy (Προς μια πράσινη οικονομία)*.

³ Βλέπε επίσης COM(2014) 015 final, *Ανακοίνωση σχετικά με ένα πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια κατά την περίοδο από το 2020 έως το 2030*. και COM(2014) 021 final, *Ανακοίνωση σχετικά με τις ενεργειακές τιμές και το κόστος στην Ευρώπη*.

⁴ COM(2014)..., *Towards a circular economy: A zero waste programme for Europe. (Προς μια κυκλική οικονομία: πρόγραμμα μηδενικών αποβλήτων για την Ευρώπη)*.

⁵ OECD (2012), *The jobs potential of a shift towards a low carbon economy* ΟΟΣΑ (2012), (ΟΟΣΑ (2012), *Το δυναμικό δημιουργίας θέσεων εργασίας της μετακίνησης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα*). *OECD Employment Outlook 2012*, βλέπε κεφάλαιο 4 "What green growth means for workers and labour market policies: an initial assessment". («Τι σημαίνει η πράσινη ανάπτυξη για τους εργαζομένους και τις πολιτικές αγοράς εργασίας: μια αρχική εκτίμηση». ΔΟΕ (2011), *Skills for green jobs, a global view (Δεξιότητες για πράσινες θέσεις εργασίας, μια συνολική εικόνα)*).

περαιτέρω εργαλεία της αγοράς εργασίας και να προσδιοριστούν οι ανάγκες σε επίπεδο δεξιοτήτων προκειμένου να υποστηριχθεί η μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία και να σημειωθεί πρόοδος ως προς την επίτευξη των στόχων για την απασχόληση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»⁶.

Οι ετήσιες επισκοπήσεις για την ανάπτυξη των ετών 2013 και του 2014 υπογράμμισαν τις δυνατότητες δημιουργίας θέσεων εργασίας της πράσινης οικονομίας και την ανάγκη ανάπτυξης στρατηγικών πλαισίων στα οποία οι πολιτικές της αγοράς εργασίας και των δεξιοτήτων διαδραματίζουν ενεργητικό ρόλο στην υποστήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας⁷. Ωστόσο, ολοκληρωμένα πλαίσια πολιτικής που συνδέουν την πράσινη ανάπτυξη και την απασχόληση υπάρχουν μόνο σε μικρό αριθμό κρατών μελών, καθώς η πλειονότητα έχει αποσπασματική και κατακερματισμένη προσέγγιση⁸.

Επιπλέον, όπως δηλώνεται στο 7^ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον, η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης της πράσινης οικονομίας εξαρτάται από τη βελτίωση της περιβαλλοντικής ολοκλήρωσης και της συνεκτικότητας της πολιτικής έτσι ώστε να αναπτυχθούν και να εφαρμοστούν οι κλαδικές πολιτικές σε επίπεδο Ένωσης και σε επίπεδο κράτους μέλους⁹. Το 2014 η ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την αποδοτική χρήση των πόρων (EREP) τόνισε επίσης την ανάγκη να αναπτυχθεί μια ευρεία στρατηγική για περισσότερες οικολογικές θέσεις εργασίας, δεξιότητες και εκπαίδευση και κάλεσε την ΕΕ να ενσωματώσει στόχους βιωσιμότητας, να προσδιορίσει τα μέσα της αγοράς εργασίας που θα συνοδεύσουν τη μετάβαση, να κινητοποιήσει τη χρηματοδότηση της ΕΕ, να υποστηρίξει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, να προωθήσει την ευαισθητοποίηση και τη δέσμευση και να διασφαλίσει την παρακολούθηση στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής.¹⁰

Η παρούσα ανακοίνωση αποσκοπεί στον καθορισμό των συνθηκών στρατηγικού πλαισίου που επιτρέπουν στις πολιτικές για την αγορά εργασίας και τις δεξιότητες να διαδραματίσουν ενεργητικό ρόλο στην υποστήριξη της απασχόλησης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας στην πράσινη οικονομία. Παρουσιάζει στοχευμένες πολιτικές απαντήσεις και μέσα για να διασφαλιστεί ότι η εργασιακή και περιβαλλοντική ατζέντα συγκλίνουν, καθώς και ότι συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

2. Προς μια πράσινη οικονομία — ευκαιρίες και προκλήσεις για την αγορά εργασίας

---

⁶ Η κατευθυντήρια γραμμή για την απασχόληση 7 τονίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθήσουν τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της πράσινης απασχόλησης.

⁷ COM(2013) 800 final.

⁸ Κοινή έκθεση για την απασχόληση, COM(2013) 801 final. Βλέπε επίσης EC (2013), *Promoting green jobs throughout the crisis: a handbook of best practices in Europe*, («Προώθηση πράσινων θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια της κρίσης: ένα εγχειρίδιο βέλτιστων πρακτικών στην Ευρώπη») EEO Review. Το εγχειρίδιο προσδιορίζει εθνικές και/ή περιφερειακές στρατηγικές ή μεμονωμένα μέτρα πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης σε πράσινους τομείς.

⁹ EE L 354 της 28.12.2013.

¹⁰

http://ec.europa.eu/environment/resource_efficiency/documents/erep_manifesto_and_policy_recommendations_31-03-2014.pdf.

Η ενσωμάτωση της πράσινης διάστασης στην οικονομία βασίζεται κυρίως σε μια μακροπρόθεσμη παγκόσμια τάση ολοένα και μεγαλύτερης έλλειψης πόρων και αύξησης των τιμών της ενέργειας και των πρώτων υλών, η οποία επιδεινώνεται λόγω της όλο και μεγαλύτερης εξάρτησης της Ευρώπης από τις εισαγωγές των εν λόγω πόρων. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανωτέρω προκλήσεις, η ΕΕ έχει θέσει σε εφαρμογή ορισμένες πολιτικές και στρατηγικές που αποσκοπούν στην υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων και χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ενισχύοντας ταυτόχρονα την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Μία από τις σημαντικότερες πολιτικές είναι η δέσμη μέτρων για το κλίμα και την ενέργεια του 2020, η οποία καθορίζει τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2020 για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Είναι ευρέως παραδεκτό ότι η επιτυχής μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία με αποδοτική χρήση των πόρων και της ενέργειας θα αναδιαμορφώσει τις αγορές εργασίας. Η κατανόηση των επιπτώσεων στην αγορά εργασίας είναι, συνεπώς, αναγκαία για να προβλεφθούν και να αντιμετωπιστούν καλύτερα οι διαρθρωτικές προσαρμογές.¹¹

Σημαντική υπήρξε η δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα των περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών (EGSS) — οι οποίες συχνά αποκαλούνται «πράσινες θέσεις εργασίας» — ακόμη και κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης. Η απασχόληση στην ΕΕ αυξήθηκε από 3 σε 4,2 εκατ. ευρώ μεταξύ του 2002 και του 2011, και κατά 20 % στη διάρκεια των ετών της ύφεσης.¹²

Οι δυνατότητες δημιουργίας θέσεων απασχόλησης που συνδέονται με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την ενεργειακή απόδοση, τη διαχείριση των αποβλήτων και του νερού, την ποιότητα του αέρα, την αποκατάσταση και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την ανάπτυξη πράσινων υποδομών είναι σημαντικές και είναι ανθεκτικές σε μεταβολές του επιχειρηματικού κύκλου.

Για παράδειγμα, από μια αύξηση κατά 1% του ρυθμού ανάπτυξης του κλάδου των υδάτων στην Ευρώπη μπορούν να δημιουργηθούν 10.000 έως 20.000 νέες θέσεις εργασίας¹³. Ο τουρισμός και η ψυχαγωγία σε τόπους του δικτύου Natura 2000 εκτιμάται ότι θα στηρίξουν άμεσα περίπου 8 εκατομμύρια θέσεις εργασίας που αντιστοιχούν στο 6 % της συνολικής απασχόλησης στην ΕΕ.¹⁴ Η εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων μπορεί να δημιουργήσει περισσότερες από 400 000 νέες θέσεις εργασίας¹⁵ και η επανεξέταση της νομοθεσίας για τα απόβλητα που προτείνεται τώρα από την Επιτροπή μπορεί να δημιουργήσει περίπου 180 000 θέσεις απασχόλησης¹⁶, ενώ παράλληλα θα μπορούσαν να ανοίξουν νέες αγορές, να γίνει καλύτερη χρήση των πόρων, να μειωθεί η

¹¹ Cambridge Econometrics, GHK and the Warwick Institute for Employment Research (2011), *Studies on sustainability issues — Green jobs; trade and labour* (Μελέτες σχετικά με ζητήματα που αφορούν τη βιωσιμότητα — Πράσινες θέσεις εργασίας· εμπόριο και εργασία) (Μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΓΔ EMPL.)

¹² Στοιχεία της Eurostat για τον τομέα περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών.

¹³ Ecorys, Acteon (2014), *Potential for sustainable growth in the water industry sector in the EU and the marine sector – Input to the European Semester*". (Ecorys, Acteon (2014), Το δυναμικό για βιώσιμη ανάπτυξη στον τομέα των υδάτων στην ΕΕ και τον θαλάσσιο τομέα — Συμβολή στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο».)

¹⁴ Bio Intelligence Service (2011), *Estimating the economic value of the benefits provided by the tourism/recreation and employment supported by Natura 2000*. (Bio Intelligence Service (2011), Η εκτίμηση της οικονομικής αξίας των παροχών που παρέχονται από τον τουρισμό/την αναψυχή και την απασχόληση που υποστηρίζονται από το δίκτυο Natura 2000.)

¹⁵ Bio Intelligence Service (2012), *Implementing EU waste legislation for green growth*. (Bio Intelligence Service (2012), Εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ περί αποβλήτων για την πράσινη ανάπτυξη.)

¹⁶ Εκτίμηση αντίκτυπου για την επανεξέταση των απορριμμάτων του 2014 – Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής

εξάρτηση από τις εισαγωγές πρώτων υλών, καθώς και να μειωθεί η περιβαλλοντική επιβάρυνση¹⁷.

Ο εσωτερικός μετασχηματισμός και ο επανακαθορισμός των θέσεων εργασίας θα επηρεάσουν τους τομείς με υψηλό μερίδιο εκπομπών (ενέργεια, μεταφορές, γεωργία, ανοικοδόμηση που είναι αρμόδιοι για το 33 %, το 20 %, το 12 % και το 12 % αντίστοιχα των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στην ΕΕ)¹⁸. Η αύξηση των επενδύσεων στη μόνωση και την ενεργειακή απόδοση είναι πιθανόν να έχει θετικές επιπτώσεις στη δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα των τεχνικών και οικοδομικών έργων στο πλαίσιο του οποίου πάνω από τέσσερα εκατομμύρια εργαζόμενοι θα χρειαστούν αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους.¹⁹ Θα πρέπει, επίσης, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας στους τομείς της βιομάζας και των βιοκαυσίμων²⁰. Στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας, οι προσφάτως εισαχθείσες συνιστώσες για ενσωμάτωση της πράσινης διάστασης ενισχύουν την παροχή δημόσιων υπηρεσιών από τη γεωργία και τη δασοκομία, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την πράσινη ανάπτυξη σε αυτούς τους τομείς. Υπάρχουν ευκαιρίες για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στον γεωργικό τομέα, ιδίως μέσω της ποιοτικής παραγωγής, της βιολογικής γεωργίας, της διαχείρισης του τοπίου, της πράσινης εκμετάλλευσης/του οικολογικού τουρισμού, των πράσινων (περιβαλλοντικών) υπηρεσιών ή/και των υποδομών σε αγροτικές περιοχές.

Για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες (π.χ. χημικές βιομηχανίες ή βιομηχανίες σιδήρου και χάλυβα), η εικόνα είναι πιο περίπλοκη, καθώς αντιμετωπίζουν τόσο τις προκλήσεις όσο και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από την ανάγκη μετριασμού των εκπομπών και την ανάπτυξη νέων τομέων και προϊόντων. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανταγωνιστικότητα των κλάδων της βιομηχανίας που κινδυνεύουν από τη μετεγκατάσταση λόγω του αντίκτυπου των πολιτικών για το κλίμα, η Επιτροπή έχει θεσπίσει μέτρα για την πρόληψη των «διαρροών άνθρακα».²¹ Στον τομέα των χημικών προϊόντων, μια πιο πράσινη χημική βιομηχανία εκτιμάται ότι θα δημιουργήσει περισσότερες θέσεις απασχόλησης από ό,τι η βιομηχανία πετρελαίου και η σημερινή χημική βιομηχανία²². Στη χαλυβουργία, η χρήση ανακυκλώσιμων υλικών, όπως τα απορρίμματα χάλυβα, οδηγεί σε σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας και, ως εκ τούτου, έχει θετικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα του τομέα.

Όπως και για την ευρύτερη οικονομία, με την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών παραγωγής, την υιοθέτηση καινοτόμων λύσεων για την εξοικονόμηση πόρων, την ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων ή την προσφορά πιο βιώσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, οι επιχειρήσεις μπορούν να επεκτείνουν τις αγορές τους και να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας με τον παράλληλο μετασχηματισμό των υφιστάμενων θέσεων εργασίας. Η παραγωγικότητα των πόρων στην ΕΕ αυξήθηκε κατά 20 % κατά την περίοδο 2000-2011. Η διατήρηση αυτού του ποσοστού θα οδηγήσει σε περαιτέρω αύξηση κατά 30 % έως το 2030,

---

¹⁷ Bio Intelligence Service (2012), *Implementing EU waste legislation for green growth*. (Bio Intelligence Service (2012), Εφαρμογή της νομοθεσίας ΕΕ περί αποβλήτων για την πράσινη ανάπτυξη.)

¹⁸ Βλέπε Cambridge Econometrics, and al. (2013), *Employment effects of selected scenarios from the Energy roadmap 2050 (Αποτελέσματα στην απασχόληση επιλεγμένων σεναρίων από τον χάρτη πορείας της ενέργειας)*, Τελική έκθεση για την ΕΚ (ΓΔ Ενέργεια), http://ec.europa.eu/energy/observatory/studies/doc/2013_report_employment_effects_roadmap_2050.pdf

¹⁹ COM, BUILD UP Skills (2013), *Preliminary findings from Member States Roadmaps*. (Προκαταρκτικές διαπιστώσεις από τους χάρτες πορείας των κρατών μελών.)

²⁰ http://www.energies-renouvelables.org/observ-er/stat_baro/barobilan/barobilan13-gb.pdf

²¹ Βλέπε http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/leakage/index_en.htm

²² http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---sector/documents/publication/wcms_226385.pdf

και μπορεί να αυξήσει το ΑΕΠ κατά σχεδόν 1 %, ενώ δημιουργεί περισσότερες από 2 εκατομμύρια θέσεις εργασίας.

3. Απαντήσεις της πολιτικής

Οι δυναμικές και εύρυθμα λειτουργούσες αγορές εργασίας μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στη διευκόλυνση της μετάβασης προς μια πράσινη και αποδοτική, από πλευράς πόρων, οικονομία. Η δράση σε επίπεδο ΕΕ θα πρέπει να επικεντρωθεί στα εξής:

- γεφύρωση του χάσματος δεξιοτήτων·
- πρόβλεψη της αλλαγής, εξασφάλιση της μετάβασης και προώθηση της κινητικότητας·
- υποστήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας·
- αύξηση της ποιότητας των δεδομένων.

3.1. Κάλυψη των ελλείψεων δεξιοτήτων

Ενώ μια πράσινη οικονομία θα δημιουργήσει νέες θέσεις απασχόλησης και θα ανοίξει νέες αγορές, η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, η ικανότητα καινοτομίας και η παραγωγικότητα θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό από τη διαθεσιμότητα ειδικευμένου προσωπικού. Αυτό σημαίνει προώθηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων (3.1.1)· και καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες σε διάφορους τομείς και βιομηχανίες που θα επιτρέψει στις αρμόδιες αρχές και τους ενδιαφερόμενους φορείς να προσαρμοστούν στην αλλαγή (3.1.2).

3.1.1 Προώθηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων

Ενώ τα κράτη μέλη αναπτύσσουν ταξινομήσεις «πράσινων» δεξιοτήτων²³, έχει πλέον διαπιστωθεί ότι η μετάβαση σε μια πιο πράσινη οικονομία θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στις ανάγκες για δεξιότητες, με την αυξημένη ζήτηση για ειδικευμένο εργατικό δυναμικό σε αναπτυσσόμενες οικολογικές βιομηχανίες, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων σε όλους τους τομείς και την αναβάθμιση των προσόντων των εργαζομένων στους τομείς που είναι ευαίσθητοι στην αναδιάρθρωση²⁴. Η ένταση της οικολογικής καινοτομίας θα έχει διαφορετικό αντίκτυπο στις απαιτήσεις δεξιοτήτων της θέσης εργασίας σε όλους τους τομείς και κλάδους.

Όταν συσχετίζονται με ισχυρή καινοτομία, τα νέα επαγγέλματα θα απαιτούν γενικότερες δεξιότητες, καθώς και δεξιότητες στις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική και τα μαθηματικά (STEM) στο πλαίσιο της υποχρεωτικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων σε όλους τους τομείς και τα επαγγέλματα θα είναι αναγκαία για την απόκτηση νέων δεξιοτήτων και γνώσης, όπως η γνώση των νέων υλικών για τη μόνωση, των νέων προσεγγίσεων για τα δομικά υλικά, τον σχεδιασμό, τη μηχανική, καθώς και η γνώση των κανονισμών κ.λπ. Οι δεξιότητες που συνδέονται με την πράσινη οικονομία δεν είναι πάντα εντελώς νέες ή «μοναδικές» δεξιότητες. Συνδυάζουν εγκάρσιες ικανότητες και «συγκεκριμένα» σύνολα δεξιοτήτων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ορισμένα καθήκοντα και

²³ Βλέπε π.χ. Ecorys (2010), *Programmes to promote environmental skills*. (Βλ. E. G. Ecorys (2010), Προγράμματα για την προώθηση των περιβαλλοντικών δεξιοτήτων.)

²⁴ ΟΟΣΑ (2012)· ΔΟΕ (2012)· Cambridge Econometrics, and al. (2011), *Studies on sustainability issues — Green jobs; trade and labour*. (Μελέτες σχετικά με ζητήματα που αφορούν τη βιωσιμότητα — Πράσινες θέσεις εργασίας· εμπόριο και εργασία)

αρμοδιότητες, που απαιτούν ειδικούς συνδυασμούς δεξιοτήτων και γνώσεων, θα αποτελέσουν νέα επαγγελματικά χαρακτηριστικά.

Η διευκόλυνση της προσαρμογής του εργατικού δυναμικού και των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης απαιτεί στοχευμένες παρεμβάσεις από τις δημόσιες αρχές ώστε να αποφευχθούν ελλείψεις δεξιοτήτων, υποστήριξη των επαγγελματικών μεταβάσεων και ενίσχυση της απόκρισης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στις νέες απαιτήσεις δεξιοτήτων και προσόντων. Αυτό απαιτεί την επανεξέταση και την επικαιροποίηση των προσόντων και των αντίστοιχων προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης²⁵.

Τα πρότυπα ποιότητας της τομεακής κατάρτισης, υποστηριζόμενα από μηχανισμούς διασφάλισης της ποιότητας και συστήματα διαπίστευσης στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK), θα πρέπει να αναπτυχθούν για την καλύτερη ευθυγράμμιση της παροχής EEK με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η πιστοποίηση των πράσινων δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί ατύπως, υποστηριζόμενα από ευέλικτη κατάρτιση που οδηγεί σε απόκτηση προσόντων, μπορεί επίσης να υποστηρίξει τη μετάβαση για τους εργαζομένους που πλήττονται από την αναδιάρθρωση. Οι μηχανισμοί διακυβέρνησης για την EEK κάνουν καλύτερη χρήση των προβλέψεων των δεξιοτήτων. Οι τομεακοί κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στον σχεδιασμό και την επανεξέταση των προγραμμάτων κατάρτισης, των επαγγελματικών προσόντων και των συστημάτων διαπίστευσης.

3.1.2 Καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών δεξιοτήτων

Καθώς οι διαρθρωτικές αλλαγές στην οικονομία θα οδηγήσουν σε νέες απαιτήσεις δεξιοτήτων και αναδυόμενα επαγγέλματα, είναι αναγκαίο να αξιολογούνται καλύτερα τις εξελίξεις όσον αφορά τις θέσεις εργασίας και δεξιοτήτων με σκοπό τη διευκόλυνση της μετάβασης προς την *πράσινη οικονομία*. Συστήματα ταξινόμησης, όπως η «Ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων» (ESCO), μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό των ελλείψεων όσον αφορά τις δεξιότητες. Το «Πανόραμα δεξιοτήτων της ΕΕ», το οποίο δρομολόγησε η Επιτροπή το 2012, παρέχει μια επισκόπηση των ευρωπαϊκών, εθνικών και τομεακών πορισμάτων σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προοπτικές για τις θέσεις εργασίας και τις ανάγκες σε δεξιότητες.

Οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης (ΔΥΑ) παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας. Σε ορισμένα κράτη μέλη, οι ΔΥΑ έχουν αναπτύξει εργαλεία για να παρακολουθούν τη ζήτηση για πράσινες δεξιότητες σε διάφορους τομείς της οικονομίας, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων τομέων²⁶. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόκληση είναι η χρησιμοποίηση υφιστάμενων στοιχείων για την αλλαγή ή την προσαρμογή της προσφερόμενης κατάρτισης, της διαθεσιμότητας και της μορφής, καθώς και τις πορείες κατάρτισης.

Συνεπώς, έχει ζωτική σημασία να αναπτυχθούν στρατηγικές για τη συλλογή πληροφοριών, με επίκεντρο τις προβλεπόμενες ανάγκες για προσλήψεις και τον προσδιορισμό των δεξιοτήτων

²⁵ CEDEFOP (2012), *Green skills and environmental awareness in vocational education and training*. (Cedefop (2012), Πράσινες δεξιότητες και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.)

²⁶ DG EMPL (2013), PES to PES Dialogue, *Public employment services and green jobs*. (ΓΔ EMPL (2013), Διάλογος μεταξύ των ΔΥΑ, Δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και πράσινες θέσεις εργασίας.)

που απαιτούνται. Η στενή συνεργασία μεταξύ κυβέρνησης, βιομηχανίας, κοινωνικών εταίρων και έρευνας είναι σημαντική στο πλαίσιο αυτό. Η Επιτροπή προωθούσε τα Συμβούλια τομεακών δεξιοτήτων και τις συμμαχίες δεξιοτήτων τομέων, ιδίως στους τομείς της αυτοκίνησης, των τεχνικών και οικοδομικών έργων και των χημικών.

Όπως επισημαίνεται στο πράσινο σχέδιο δράσης της Επιτροπής για τις ΜΜΕ²⁷, η ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση για τις ΜΜΕ, καθώς έχουν λιγότερους πόρους που είναι διαθέσιμοι, ώστε να ανταποκριθούν στις ανάγκες του μετασχηματισμού. Συνεπώς, οι ΜΜΕ θα πρέπει να λάβουν υποστήριξη και καθοδήγηση για την καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών σε δεξιότητες και για την κάλυψη των ελλείψεων των πράσινων δεξιοτήτων. Θα πρέπει να αναπτυχθούν μέσα, όπως π.χ. σχήματα εξ αποστάσεως μάθησης, υπηρεσίες παροχής συμβουλών, για να βοηθηθούν οι ΜΜΕ να καταστούν πιο αποδοτικές ως προς την ενέργεια και τους πόρους καθώς και για τη διευκόλυνση της υιοθέτησης των προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης²⁸.

Για να συμβάλει στην κάλυψη των υφιστάμενων ελλείψεων δεξιοτήτων, η Επιτροπή:

- θα συνεργαστεί με τα ενδιαφερόμενα μέρη σε τομεακό επίπεδο (κυρίως τα **τομεακά συμβούλια δεξιοτήτων** και τις **τομεακές συμμαχίες δεξιοτήτων**) για να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη πληροφοριών για πράσινες δεξιότητες και να ενισχύσουν τους δεσμούς με το **ESCO** και το «**Πανόραμα δεξιοτήτων της ΕΕ**»·

- θα προωθήσει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών σχετικά με στρατηγικές για τις δεξιότητες σύμφωνα με το **πρόγραμμα αμοιβαίας μάθησης της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση** και σε συνεργασία με το Cedefop·

- θα προωθήσει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ του **ευρωπαϊκού δικτύου της ΔΥΑ** σχετικά με τη χρήση στοιχείων και προβλέψεων αναφορικά με την αγορά εργασίας και την προώθηση των εταιρικών σχέσεων με όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς με σκοπό την καλύτερη πρόβλεψη των αναγκών των επιχειρήσεων για πράσινες δεξιότητες·

- θα συνεργαστεί με τις **InnoEnergy and Climate Knowledge and Innovation Communities** του ευρωπαϊκού ινστιτούτου καινοτομίας και τεχνολογίας για την παροχή καινοτόμου βιώσιμης ενέργειας και μοντέλων εκπαίδευσης που εστιάζονται στο κλίμα σε προπτυχιακό και σε μεταπτυχιακό επίπεδο και θα αναπτύξει περαιτέρω τα νέα μέσα της δημιουργίας επιχειρήσεων, ώστε να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα που συνδέεται με το κλίμα·

- θα προωθήσει βέλτιστες πρακτικές στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού δικτύου για την αγροτική ανάπτυξη και του δικτύου ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας (EIP) για αγροτική παραγωγικότητα και βιωσιμότητα στο πλαίσιο της **κοινής γεωργικής πολιτικής**.

Τα **κράτη μέλη** καλούνται να επανεξετάζουν και να επικαιροποιούν τα προσόντα και τα αντίστοιχα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις της αγοράς.

3.2. Πρόβλεψη της αλλαγής, εξασφάλιση της μετάβασης και προώθηση της κινητικότητας

²⁷ COM (2014)..., Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ένα «Πράσινο σχέδιο δράσης για τις ΜΜΕ».

²⁸ Π.χ. EU Eco-Management and Audit Scheme (EMAS) [Ενωσιακό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS)] ή ISO 14001.

Οι διεργασίες μετασχηματισμού, ιδίως από δραστηριότητες σε παρακμή προς αναδυόμενες δραστηριότητες, απαιτούν την έγκαιρη πρόβλεψη και διαχείριση. Η αναδιάρθρωση θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο, ιδίως με σκοπό τη διαφύλαξη του ανθρώπινου κεφαλαίου (3.2.1)· οι θεσμικοί φορείς της αγοράς εργασίας πρέπει να συμβάλουν στη διευκόλυνση και τη διασφάλιση της μετάβασης (3.2.2)· και η επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα θα πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω (3.2.3).

3.2.1 Η πρόβλεψη της αλλαγής και η διαχείριση της αναδιάρθρωσης

Η ΕΕ διαθέτει ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για τη ρύθμιση του τρόπου με τον οποίο ο κοινωνικός διάλογος θα πρέπει να ασχοληθεί με την πρόβλεψη της αλλαγής και την αναδιάρθρωση. Επιπλέον, το πλαίσιο ποιότητας της ΕΕ για την πρόβλεψη της αλλαγής και την αναδιάρθρωση²⁹ (QFR) περιέχει ορισμένες αρχές και ορθές πρακτικές για την πρόβλεψη της αλλαγής και τη διαχείριση της αναδιάρθρωσης· ως εκ τούτου, είναι επίσης σημαντικό για την επιτυχή διαχείριση της πράσινη μετάβασης από κοινωνικοοικονομική άποψη. Η έγκαιρη πρόβλεψη της αλλαγής και των αναγκών σε δεξιότητες συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και την απασχολησιμότητα των εργαζομένων. Η πρόβλεψη της αλλαγής θα πρέπει να περιλαμβάνει συνεχή προγράμματα αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων κατά την εργασία τους. Η μάθηση με βάση την εργασία μπορεί επίσης να υποστηρίξει την πράσινη καινοτομία, ιδίως όταν υποστηρίζεται από επαρκή συστήματα επικύρωσης.

Είναι σημαντικό να αναπτυχθούν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τους τομείς στους οποίους αναμένεται σημαντική αύξηση, μείωση ή μετασχηματισμός της απασχόλησης. Ορισμένες τομεακές πρωτοβουλίες (όπως οι πρωτοβουλίες «CARS 2020», «Κατασκευές 2020») αναπτύχθηκαν για να υποστηρίξουν τους στόχους που αφορούν την αποδοτικότητα της ενέργειας και των πόρων, ενώ, παράλληλα, λαμβάνουν υπόψη πτυχές που αφορούν την απασχόληση και τις δεξιότητες.

Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η πράσινη μετάβαση οδηγεί σε καλύτερες θέσεις εργασίας, πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη πτυχές που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια, ειδικότερα οι αναδυόμενοι κίνδυνοι που συνδέονται με την ανάπτυξη των πράσινων τεχνολογιών. Ενώ η χρήση περισσότερο βιώσιμων τεχνολογιών, προϊόντων και διεργασιών είναι πιθανό να μειώσει τον κίνδυνο της επιβλαβούς έκθεσης των εργαζομένων, πρέπει να αξιολογηθούν προσεκτικά νέοι δυνητικοί κίνδυνοι και να ενσωματωθούν σε στρατηγικές πρόληψης για την πρόβλεψη, τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των αναδυόμενων κινδύνων³⁰.

3.2.2 Προσαρμογή των θεσμικών φορέων της αγοράς εργασίας για τη διευκόλυνση και τη διασφάλιση της μετάβασης

Οι Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης (ΔΥΑ) συμμετέχουν όλο και περισσότερο σε στρατηγικές και προγράμματα για την πράσινη απασχόληση³¹. Οι εν λόγω υπηρεσίες φέρνουν σε επαφή τους εργοδότες και τα ιδρύματα κατάρτισης στο πλαίσιο τοπικών ή περιφερειακών προγραμμάτων που απευθύνονται σε ανέργους και σε ευπαθείς ομάδες και αναπτύσσουν κίνητρα για την προαγωγή της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας

²⁹ COM (2013) 882 τελικό.

³⁰ COM(2014) 332 final, Ανακοίνωση σχετικά με ένα στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2014-2020 2014-2020· βλ. επίσης Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (2013), *Green jobs and occupational safety and health* (Πράσινες θέσεις εργασίας και ασφάλεια και υγεία στην εργασία).

³¹ ΓΔ EMPL (2013), Διάλογος μεταξύ των ΔΥΑ, *Δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και πράσινες θέσεις εργασίας*.

με την κατάρτιση συστημάτων πιστοποίησης και μεταφοράς προσόντων και τη δημιουργία τραπεζών δεδομένων με τις ανάγκες των εργοδοτών.

Οι ΔΥΑ διαδραματίζουν επίσης όλο και σημαντικότερο ρόλο, παρέχοντας υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλές, αλλά και προγράμματα απόκτησης επαγγελματικών προσόντων και επικύρωσης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

3.2.3 Προώθηση της κινητικότητας

Η προώθηση της κινητικότητας των εργαζομένων, τόσο μεταξύ των περιφερειών όσο και μεταξύ των κρατών μελών, μπορεί να συμβάλει, σε ορισμένο βαθμό, στην κάλυψη των άμεσων αναγκών της αγοράς εργασίας. Ενώ σε ορισμένους τομείς, όπως οι κατασκευές, παρατηρείται κινητικότητα ανώτερη του μέσου όρου, δεν συμβαίνει το ίδιο και σε άλλους, όπως π.χ. σε κοινωφελείς υπηρεσίες (υδροδότηση, αποχέτευση και ηλεκτρισμός). Η Επιτροπή διευκολύνει την κινητικότητα εντός της ΕΕ μέσω του EURES, του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Απασχόληση. Θα προωθήσει επίσης συστήματα κινητικότητας με ειδικούς στόχους για να συμβάλει στην κάλυψη κενών θέσεων εργασίας που είναι δύσκολο να πληρωθούν ή την κάλυψη θέσεων σε ορισμένους εξειδικευμένους κλάδους και επαγγέλματα, ιδίως στην πράσινη οικονομία³². Για την ενίσχυση της κινητικότητας, θα χρειαστεί επίσης να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στην αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης βάσει ικανοτήτων σε επίπεδο ΕΕ μέσω της ESCO, καθώς και να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για τη διαμόρφωση ενός ευρωπαϊκού χώρου των δεξιοτήτων και των προσόντων. Επιπλέον, τα επαγγελματικά προφίλ θα πρέπει να επικαιροποιούνται συνεχώς, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες σε δεξιότητες της πράσινης οικονομίας.

Με σκοπό την πρόβλεψη των αλλαγών, την εξασφάλιση των μεταβάσεων και την προώθηση της κινητικότητας, η Επιτροπή:

— θα αξιοποιήσει τα διδάγματα που αποκομίστηκαν από τις εν εξελίξει **τομεακές πρωτοβουλίες όσον αφορά την πρόβλεψη και τη διαχείριση της αναδιάρθρωσης** και θα αξιολογήσει τη δυνατότητα επέκτασής τους σε άλλους τομείς με οικολογικό δυναμικό·

— θα συνεργαστεί με τις ΔΥΑ στο πλαίσιο του **ευρωπαϊκού δικτύου ΔΥΑ** για την υποστήριξη της επαγγελματικής κινητικότητας με στόχο την αντιμετώπιση ειδικών αναγκών της αγοράς εργασίας, κυρίως σε επαγγέλματα που απαιτούν πράσινες δεξιότητες·

- θα υποστηρίξει, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση, **την αμοιβαία μάθηση και την αξιολόγηση από ομοτίμους** σχετικά με τις κατάλληλες πολιτικές για την αγορά εργασίας·

- θα χρησιμοποιήσει τα **στοχοθετημένα συστήματα για την κινητικότητα στην αγορά εργασίας** στο πλαίσιο του προγράμματος για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI) με σκοπό να προωθήσει την κινητικότητα στην αγορά εργασίας όσων αναζητούν απασχόληση·

- μέσω της **ESCO**, θα υποστηρίξει την αντιστοίχιση και την ανάλυση, με βάση τις ικανότητες, των τάσεων στην προσφορά και τη ζήτηση πράσινων δεξιοτήτων με γνώμονα το σύνολο των κενών θέσεων εργασίας και των βιογραφικών σημειωμάτων που είναι διαθέσιμα στο **EURES**.

³² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, της 9ης Δεκεμβρίου 2013.

Τα κράτη μέλη και οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να προωθήσουν την ευρεία χρήση του ευρωπαϊκού πλαισίου ποιότητας για την πρόβλεψη της αλλαγής και την αναδιάρθρωση όσον αφορά τον οικολογικό προσανατολισμό της οικονομίας.

3.3 Στήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας

Η χρηματοδότηση της ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη της πράσινης μετάβασης (3.3.1). Επιπλέον, η μετατόπιση της φορολογίας από την εργασία στη φορολογία για περιβαλλοντικούς λόγους (3.3.2), οι πράσινες δημόσιες συμβάσεις (3.3.3) και η πράσινη επιχειρηματικότητα (3.3.4) αποτελούν εξίσου σημαντικούς τομείς για την υποστήριξη της δημιουργίας πράσινων θέσεων εργασίας.

3.3.1 Αποτελεσματική χρήση της χρηματοδότησης της ΕΕ

Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ESIF) αποτελούν βασικές πηγές επενδύσεων για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Τα κύρια χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ για την υποστήριξη της απόκτησης δεξιοτήτων, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη μετάβαση σε μια πιο πράσινη οικονομία περιλαμβάνουν τα εξής:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) συγχρηματοδοτεί μέτρα ενεργοποίησης της αγοράς εργασίας, μέτρα για την ομαλή μετάβαση στην εργασία και την αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων. Το ΕΚΤ μπορεί να στηρίξει τη μετάβαση του εργατικού δυναμικού προς φιλικότερες για το περιβάλλον θέσεις απασχόλησης, να συμβάλει στην αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων και στη βελτίωση των συστημάτων ΕΕΚ (μεταξύ άλλων μέσω της προσαρμογής των προγραμμάτων σπουδών).
- Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) υποστηρίζει τις επενδύσεις στην αποδοτικότητα της ενέργειας και των πόρων, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη διαχείριση των αποβλήτων και του ύδατος, τις πράσινες υποδομές, τη διατήρηση και την προστασία της βιοποικιλότητας, την οικολογική καινοτομία, τις εκπαιδευτικές υποδομές και την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία όσον αφορά τις τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Οι περιφέρειες θα πρέπει να επενδύσουν ένα ελάχιστο ποσοστό των πόρων του ΕΤΠΑ σε μέτρα που αφορούν μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα (20 % για τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, 15 % για τις περιφέρειες μετάβασης και 12 % για τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες).
- Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) υποστηρίζει τις επενδύσεις στη γεωργία, τη δασοκομία, το περιβάλλον, τις αγροτικές επιχειρήσεις και τις υποδομές, όπως, μεταξύ άλλων, τις επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην ενεργειακή αποδοτικότητα, στη διαχείριση των πόρων (νερό, απόβλητα, γη κ.τ.λ.) και στην καινοτομία. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επενδύσουν ένα ελάχιστο ποσοστό 30 % της συνολικής συνεισφοράς από το ΕΓΤΑΑ για την άμβλυνση της κλιματικής αλλαγής και τα περιβαλλοντικά προβλήματα.
- Τα πρόγραμμα για την «Ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και μικρομεσαίες επιχειρήσεις» (COSME) και το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» έχουν σκοπό να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση μέσω της στήριξης σχεδίων που αφορούν με την καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την ενεργειακή αποδοτικότητα, την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και του φυσικού περιβάλλοντος των πόλεων (re-naturing).

- Το πρόγραμμα LIFE στηρίζει σειρά στοχευμένων και καινοτόμων σχεδίων που σχετίζονται με το περιβάλλον και το κλίμα και έχουν αντίκτυπο στις θέσεις εργασίας και τις δεξιότητες, μεταξύ άλλων μέσω χρηματοδοτικού μηχανισμού φυσικού κεφαλαίου και του μέσου ιδιωτικής χρηματοδότησης για την ενεργειακή απόδοση.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει και υποστηρίζει τη συγκρότηση και την υλοποίηση χρηματοδοτικών μέσων που χρηματοδοτούν από κοινού τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία μέσω των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών - της Τεχνικής Συμβουλευτικής Πλατφόρμας (FI-TAP) και άλλων κοινών μηχανισμών με τον όμιλο της ΕΤΕ. Οι εν λόγω μηχανισμοί μπορούν να μοχλεύουν επιπλέον ιδιωτικές επενδύσεις για τη μετάβαση σε μια φιλικότερη για το περιβάλλον οικονομία και μπορούν να συμβάλουν στην υλοποίηση του σχετικού δυναμικού απασχόλησης.

Οι συνέργειες μεταξύ των προγραμμάτων σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω .

3.3.2 Μετατόπιση της φορολογίας από την εργασία στο περιβάλλον t

Μια μετατόπιση από τη φορολόγηση της εργασίας προς μία φορολογία λιγότερο επιζήμια για την ανάπτυξη, όπως φόροι κατανάλωσης, ιδιοκτησίας και περιβαλλοντικοί φόροι (και η κατάργηση επιβλαβών επιδοτήσεων) μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τόσο την αύξηση της απασχόλησης όσο και τη μείωση των εκπομπών και της ρύπανσης. Αυτό το αποτέλεσμα θα είναι περισσότερο ορατό στα κράτη μέλη με μεγάλη φορολογική επιβάρυνση. Το ένα τρίτο των κρατών μελών έχουν περιθώριο για μια τέτοια μετατόπιση των φόρων, ενώ άλλο ένα τρίτο έχει περιθώριο για βελτίωση του σχεδιασμού της υφιστάμενης φορολογίας που σχετίζεται με το περιβάλλον.³³

Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να εξετάζουν τις επιπτώσεις που έχουν στην απασχόληση οι στοχευμένες μειώσεις του κόστους της εργασίας, π.χ. όσον αφορά τους ανειδίκευτους εργαζόμενους, σε σύγκριση με τις συνολικές περικοπές, καθώς και τον διανεμητικό αντίκτυπο από τη μετατόπιση προς περιβαλλοντικούς φόρους. Ορισμένα κράτη μέλη έλαβαν ειδικές ανά χώρα συστάσεις στον εν λόγω τομέα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τα έσοδα από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών στο πλαίσιο του ΣΕΔΕ της ΕΕ με χαμηλότερο κόστος εργασίας, το οποίο θα έχει συνολικά θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση.

3.3.3 Η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και η προώθηση πράσινων δημόσιων συμβάσεων

Αρκετά κράτη μέλη εμφανίζουν ελλείψεις όσον αφορά τη διοικητική τους ικανότητα να σχεδιάζουν πιο ολοκληρωμένες λύσεις για την αντιμετώπιση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων και τη συνεκτίμηση του κόστους και του οφέλους για την κοινωνία γενικότερα. Ειδικότερα, οι δημόσιες συμβάσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προαγωγή της ανάπτυξης στην πράσινη οικονομία. Οι νέες οδηγίες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις διευκολύνουν την επισήμανση, επιτρέπουν ρητά να λαμβάνεται υπόψη η παραγωγική διαδικασία και εισάγουν την έννοια της κοστολόγησης του κύκλου ζωής. Τα παραπάνω μέτρα μπορούν να αυξήσουν τη χρήση των πράσινων δημόσιων συμβάσεων και θα μπορούσαν, συνεπώς, να προωθήσουν την πράσινη ανάπτυξη και απασχόληση.

3.3.4 Προώθηση της επιχειρηματικότητας

---

³³ ΕΚ (2013), Φορολογικές μεταρρυθμίσεις στα κράτη μέλη της ΕΕ 2013. Προκλήσεις της φορολογικής πολιτικής για την οικονομική ανάπτυξη και τη δημοσιονομική βιωσιμότητα.

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση αποτελεί ένα πρόβλημα για κάθε νεοσύστατη επιχείρηση και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πράσινη οικονομία δεν αποτελούν εξαίρεση. Η Επιτροπή, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, συγκρότησε τον χρηματοδοτικό μηχανισμό φυσικού κεφαλαίου για να υποστηρίξει, μεταξύ άλλων, έργα που συνδέονται με το φυσικό κεφάλαιο και τις μικρές και καινοτόμες επιχειρήσεις υπέρ της βιοποικιλότητας και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Η πρόσφατη αύξηση των δραστηριοτήτων της μικροχρηματοδότησης στην Ευρώπη είχε ως αποτέλεσμα περισσότερο από το 30 % των παρόχων μικροπιστώσεων να παρέχουν πράσινες μικροπιστώσεις και ένα επιπλέον 10 % να αναπτύσσουν επί του παρόντος τέτοιου είδους πιστώσεις³⁴.

Η κοινωνική οικονομία και οι κοινωνικές επιχειρήσεις έχουν σημαντικό δυναμικό για την παροχή υψηλής ποιότητας απασχόληση σε τομείς όπως η ενεργειακή απόδοση και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η βιολογική γεωργία και ο οικοτουρισμός ή η κυκλική οικονομία με δραστηριότητες που σχετίζονται με την επαναχρησιμοποίηση, την επιδιόρθωση και την ανακύκλωση. Ο εντοπισμός αποτελεσματικών στρατηγικών για την αναβάθμιση των πράσινων κοινωνικών επιχειρήσεων και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις δυνατότητες θα μπορούσε να αποτελέσει πηγή έμπνευσης και για άλλους επιχειρηματίες.

Σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις, το 42 % των ΜΜΕ έχουν τουλάχιστον έναν εργαζόμενο με πλήρη ή μερική απασχόληση σε πράσινη θέση εργασίας— αύξηση 5 % από το 2012, ποσοστό που αντιστοιχεί σε περισσότερο από 20 εκατομμύρια πράσινων θέσεων εργασίας στο σύνολο της ΕΕ. Το πράσινο σχέδιο δράσης για τις ΜΜΕ περιλαμβάνει δράσεις με σκοπό τη στήριξη της πράσινης επιχειρηματικότητας για την ανάπτυξη καινοτομικών μοντέλων και μοντέλων που βασίζονται στην κυκλική οικονομία στις επιχειρήσεις του μέλλοντος.

Για να δοθεί ώθηση στη δημιουργία θέσεων εργασίας, η Επιτροπή:

- θα υποστηρίξει την ανάπτυξη **μεθοδολογιών για αξιολόγηση του αντικτύπου που έχουν στις δεξιότητες και την απασχόληση** οι επενδύσεις, ιδίως μέσω τεχνικής βοήθειας, ανταλλαγής ορθών πρακτικών, δοκιμαστικών σχεδίων, καθώς και δράσεων ευαισθητοποίησης για το 2014 και το 2015·
- θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί **τη μεταρρύθμιση της περιβαλλοντικής φορολογίας** στα κράτη μέλη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·
- θα υποστηρίξει **την ανάπτυξη ικανοτήτων στο τομέα των πράσινων δημόσιων συμβάσεων**, μέσω καθοδήγησης σχετικά με τη βέλτιστη αξιοποίησή τους, σύμφωνα με την πρόσφατα εγκριθείσα μεταρρύθμιση των δημοσίων συμβάσεων και θα διευκολύνει τη δημιουργία δικτύων δημοσίων αρχών για τις πράσινες δημόσιες συμβάσεις·
- **θα διευκολύνει την πρόσβαση στη χρηματοδότηση** για τις κοινωνικές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δραστηριοποιούνται στην πράσινη οικονομία, καθώς και την πρόσβαση στην πράσινη μικροχρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος EaSI·
- θα ενθαρρύνει οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο **να προωθήσουν την ανταλλαγή εμπειριών** μεταξύ των παρόχων μικροχρηματοδότησης στον τομέα της πράσινης μικροχρηματοδότησης·
- θα ενθαρρύνει τη στοχευμένη υποστήριξη, που παρέχεται, βάσει του **πράσινου σχεδίου δράσης για τις ΜΜΕ**, μέσω χρηματοδότησης σε επίπεδο ΕΕ και μέσω δικτύων για τη στήριξη των ΜΜΕ (π.χ. το Enterprise Europe Network), με στόχο, κυρίως, την αναβάθμιση των πράσινων δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού των ΜΜΕ.

³⁴ Ευρωπαϊκό Δίκτυο Μικροχρηματοδότησης (EMN) (2013), *Ευρωπαϊκή πράσινη μικροχρηματοδότηση: μια πρώτη ματιά*.

Τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες καλούνται να ενισχύσουν τη διάσταση της απασχόλησης και των δεξιοτήτων στο πλαίσιο των προγραμμάτων τους για τη χρηματοδοτική στήριξη των πράσινων επενδύσεων και τεχνολογιών και να βοηθήσουν τις πράσινες κοινωνικές επιχειρήσεις να βρεθούν σε κατάσταση «ετοιμότητας για ανάπτυξη» καθώς και «ετοιμότητας για αναπαραγωγή και αναπροσαρμογή». Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να διασφαλίσουν την αποτελεσματική χρήση των πόρων των ΕΔΕΤ για να διευκολύνουν την πράσινη μετάβαση σύμφωνα με τον στόχο της διάθεσης του 20% του προϋπολογισμού σε μέτρα που συνδέονται με το κλίμα.

3.4 Αύξηση της ποιότητας των δεδομένων

Η πράσινη οικονομία, η πράσινη ανάπτυξη και οι πράσινες θέσεις απασχόλησης υπόκεινται σε διάφορους ορισμούς που υποστηρίζονται από διάφορα σύνολα στατιστικών δεδομένων³⁵. Η τακτική συλλογή εναρμονισμένων στατιστικών θα διευκολύνει την πιο τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής και παρακολούθηση, καθώς και την καλύτερη πρόβλεψη των αποτελεσμάτων της μετάβασης στην αγορά εργασίας και τον προσδιορισμό των αναγκών σε δεξιότητες.

Η Επιτροπή, μαζί με τα κράτη μέλη, καταρτίζει δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου προς μια πράσινη ανάπτυξη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου³⁶. Επιπλέον, συλλέγονται στοιχεία σχετικά με τον τομέα περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών (EGSS) σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να παρέχονται εναρμονισμένες σε ευρωπαϊκό επίπεδο πληροφορίες σχετικά με δραστηριότητες που αφορούν την απασχόληση για περιβαλλοντικούς σκοπούς³⁷. Επιπροσθέτως, αναπτύσσεται ένα οικονομετρικό υπόδειγμα (FIDELIO)³⁸ από την Επιτροπή για την αξιολόγηση του οικονομικού, και του περιβαλλοντικού αντικτύπου, καθώς και του αντικτύπου στην απασχόληση των περιβαλλοντικών και άλλων πολιτικών.

Σε διεθνές επίπεδο κατά την 19η διεθνή διάσκεψη στατιστολόγων εργασίας εγκρίθηκαν *κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με έναν στατιστικό ορισμό της απασχόλησης στον περιβαλλοντικό τομέα* για να διευκολυνθούν οι χώρες στην κατάρτιση στατιστικών προτύπων και μεθόδων για τις πράσινες θέσεις εργασίας, την πράσινη οικονομία και την απασχόληση στον περιβαλλοντικό τομέα και να βελτιωθεί η διεθνής συγκρισιμότητα³⁹.

Για να αυξηθεί η ποιότητα των θέσεων εργασίας, η Επιτροπή:

-θα παρέχει υποστήριξη στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες για τη συλλογή δεδομένων και την ανάπτυξη περιβαλλοντικών λογαριασμών στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού στατιστικού

³⁵ Βλ. Πλατφόρμα γνώσεων για την πράσινη οικονομική μεγέθυνση (GGGI, ΟΟΣΑ, UNEP, Παγκόσμια Τράπεζα) (2013), *Moving towards a common approach on green growth indicators* (Προς μία κοινή προσέγγιση για τους δείκτες της πράσινης οικονομικής μεγέθυνσης)

³⁶ Βλ. επίσης επιτροπή απασχόλησης (2010), *Προς μια πιο πράσινη αγορά εργασίας - Η διάσταση της απασχόλησης για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων* (τελική έκθεση), για τον προσδιορισμό των δεικτών σε έξι τομείς: πράσινες θέσεις εργασίας, πράσινες δεξιότητες, πράσινοι χώροι εργασίας, πράσινη μετάβαση, πράσινες αγορές εργασίας και πράσινη ανάπτυξη.

³⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 538/2014, της 16ης Απριλίου 2014, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 691/2011 σχετικά με τους ευρωπαϊκούς περιβαλλοντικούς οικονομικούς λογαριασμούς.

³⁸ FIDELIO 1: Fully Interregional Dynamic Econometric Long-term Input-Output Model (πλήρως διαπεριφερειακό δυναμικό οικονομετρικό μακροπρόθεσμο υπόδειγμα εισροών-εκροών) για την ΕΕ27 ΚΚΕρ 2013.

³⁹ http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/guidelines-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/WCMS_230736/lang--en/index.htm.

συστήματος μέσω της υφιστάμενης χρηματοδοτικής στήριξης και της στήριξης για κατάρτιση·

-θα ενισχύσει τη χρήση εργαλείων ποσοτικής μοντελοποίησης που επιτρέπουν πιο λεπτομερή ανάλυση των επιπτώσεων της αγοράς εργασίας σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών καθώς και σε περιφερειακό επίπεδο·

-θα αξιολογήσει το πλαίσιο των δεικτών για την απασχόληση και το περιβάλλον που έχει αναπτύξει η επιτροπή απασχόλησης και θα υποστηρίξει την παρακολούθηση των πολιτικών στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Τα **κράτη μέλη** καλούνται να ελαχιστοποιήσουν τις μεταβατικές περιόδους για την εφαρμογή της ενότητας των λογαριασμών που αφορούν τον τομέα περιβαλλοντικών αγαθών και υπηρεσιών (ΤΠΑΥ) και τον χρόνο που απαιτείται για τη διαβίβαση των δεδομένων.

4. Προώθηση του κοινωνικού διαλόγου

Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων σε όλα τα επίπεδα αποτελεί προαπαιτούμενο για τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης της πράσινης διάστασης στην οικονομία.

Μέσω κοινών ή μεμονωμένων πρωτοβουλιών οι κοινωνικοί εταίροι σε επίπεδο ΕΕ έχουν ήδη συμβάλει στον διάλογο της ΕΕ σχετικά με τη δημιουργία πράσινων θέσεων απασχόλησης με έμφαση στην αρχή της δίκαιης μετάβασης, στις συνέργειες μεταξύ της δέσμης μέτρων για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030 και της βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ και στις δεξιότητες που απαιτούνται για τις πράσινες θέσεις εργασίας⁴⁰. Δεδομένου ότι η μετάβαση στην πράσινη και την αποδοτική από άποψη εξοικονόμησης πόρων οικονομία έχει ισχυρό αντίκτυπο σε τομεακό επίπεδο, οι κοινωνικοί εταίροι ενδιαφέρονται άμεσα να συμμετέχουν στη διαδικασία της μετάβασης μέσω των εργασιών τους στις τομεακές επιτροπές κοινωνικού διαλόγου της ΕΕ.

Η Επιτροπή θα ενθαρρύνει τους ευρωπαϊούς κοινωνικούς εταίρους να αναπτύξουν περαιτέρω κοινωνικές πρωτοβουλίες στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού κοινωνικού διαλόγου, τόσο σε τομεακό όσο και σε διακλαδικό επίπεδο, και να λαμβάνουν υπόψη τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας για την Αποδοτικότητα των Πόρων (EREP) με σκοπό να προωθήσουν τη συμμετοχή των εργαζομένων σε θέματα που συνδέονται με τη διαχείριση του περιβάλλοντος, τη χρήση της ενέργειας και των πόρων και τους αναδυόμενους κινδύνους στον χώρο εργασίας, να ενισχύσουν τα δικαιώματα των εργαζομένων όσον αφορά την ενημέρωση και τη διαβούλευση και να καταρτίσουν σχέδια για την αποδοτικότητα των πόρων σε τομεακό επίπεδο.

5. Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της διάσκεψης του Ρίο +20 για τη βιώσιμη ανάπτυξη που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, η ΕΕ δεσμεύεται να επιδιώξει μια δίκαιη συνολική μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία χωρίς αποκλεισμούς με τη συμμετοχή και άλλων διεθνών εταίρων. Για την επίτευξη του στόχου αυτού απαιτείται να ληφθεί υπόψη η κοινωνική διάσταση των πολιτικών για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή και οι διασυνδέσεις τους στο πλαίσιο του πλαισίου ανάπτυξης για την περίοδο μετά το 2015 και στο πλαίσιο των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης.

⁴⁰ Βλ. για παράδειγμα ETUC, Business Europe, CEEP, UEAPME (2014), *Skills needs in greening economies* (Δεξιότητες που απαιτούνται στις οικονομίες με πράσινη διάσταση).

Η ΕΕ συνεργάζεται στενά με τη ΔΟΕ σχετικά με προκλήσεις που σχετίζονται με την πράσινη απασχόληση, όπως μεταξύ άλλων: διασφάλιση αξιοπρεπών θέσεων εργασίας στον τομέα της πράσινης απασχόλησης· εφαρμογή των εργασιακών προτύπων, ιδιαίτερα όσον αφορά την επιθεώρηση εργασίας και την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία στο πλαίσιο της πράσινης απασχόλησης· καταπολέμηση της παραοικονομίας στους πράσινους τομείς, όπως είναι η διαχείριση αποβλήτων· πρόβλεψη των μελλοντικών αναγκών σε δεξιότητες και υιοθέτηση πολιτικών κατάρτισης που να διευκολύνουν την ικανοποίηση της ζήτησης πράσινων δεξιοτήτων.

Η μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία χωρίς αποκλεισμούς έχει επίσης αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης στο πλαίσιο διμερών διαλόγων με στρατηγικούς εταίρους της ΕΕ όπως οι ΗΠΑ, ο Καναδάς και η Κίνα, και θα εξακολουθήσει να συζητείται, και με άλλες χώρες εταίρους στο μέλλον. Η ΕΕ, στο πλαίσιο της πολιτικής της για την αναπτυξιακή συνεργασία και μέσω των διαφόρων προγραμμάτων και μηχανισμών που χρηματοδοτεί, θα ενθαρρύνει τις χώρες εταίρους όσον αφορά την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για να μεταβούν σε πιο πράσινες οικονομίες.

Η Επιτροπή θα συμμετάσχει στην πλατφόρμα γνώσεων για την πράσινη οικονομική μεγέθυνση, ένα παγκόσμιο δίκτυο ερευνητών και ειδικών στον τομέα της ανάπτυξης που εντοπίζει και εξετάζει τις βασικές ελλείψεις γνώσεων στη θεωρία και την πρακτική της πράσινης οικονομικής μεγέθυνσης· η εν λόγω πλατφόρμα δρομολογήθηκε το 2012 από το Παγκόσμιο Ινστιτούτο Πράσινης Ανάπτυξης, τον ΟΟΣΑ, το UNEP (πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον) και την Παγκόσμια Τράπεζα.

6. Συμπέρασμα

Η μετατόπιση προς μια πράσινη και αποδοτική από άποψη πόρων οικονομία αποτελεί πάνω απ' όλα μια ευκαιρία για την αύξηση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας σε παγκόσμιο επίπεδο, για τη διασφάλιση της ευημερίας των μελλοντικών γενεών και για την υποστήριξη της βιώσιμης και υψηλής ποιότητας απασχόλησης, ενώ, παράλληλα, συμβάλλει στην ανάκαμψη από την πρόσφατη οικονομική κρίση.

Οι πολιτικές για την απασχόληση και τις αγορές εργασίας γενικότερα πρέπει να διαδραματίσουν έναν πιο ενεργητικό ρόλο στην υποστήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας και στην αντιστοίχιση των αναγκών σε εργατικό δυναμικό και των δεξιοτήτων που συνδέονται με τη μετάβαση στην πράσινη και την αποδοτική από άποψη πόρων οικονομία. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να ικανοποιηθούν οι ακόλουθες προτεραιότητες:

- βελτίωση της ολοκλήρωσης και του συντονισμού των υφιστάμενων ευρωπαϊκών και εθνικών πολιτικών και πρωτοβουλιών·
- περαιτέρω ανάπτυξη δομών διακυβέρνησης και μεθοδολογικών εργαλείων για τη διευκόλυνση της μετάβασης προς μια πράσινη και αποδοτική από άποψη πόρων οικονομία, για τον καλύτερο συντονισμό των πολιτικών και για τη διασφάλιση συνεπούς παρακολούθησης των μεταρρυθμιστικών μέτρων· και θέσπιση στενότερης συνεργασίας

και διαλόγου με τους κοινωνικούς εταίρους για τις προκλήσεις της απασχόλησης για τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία·

- περαιτέρω ενίσχυση των υφιστάμενων εργαλείων και δικτύων της Επιτροπής για την απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις δεξιότητες, με στόχο την καλύτερη πρόβλεψη και την παρακολούθηση των εξελίξεων στους διάφορους τομείς και επαγγέλματα που συνδέονται με την πράσινη ανάπτυξη, την αποδοτικότητα των πόρων και την κυκλική οικονομία·
- διασφάλιση της υποστήριξης της δημιουργίας θέσεων εργασίας στην πράσινη οικονομία μέσω των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και πολιτικών της ΕΕ και των κρατών μελών·
- παρακολούθηση της προόδου που συνδέεται με την πράσινη απασχόληση στο πλαίσιο της κοινής έκθεσης για την απασχόληση·
- προσπάθειες για την επίτευξη ισότιμων όρων σε διεθνές επίπεδο όσον αφορά την προώθηση της πράσινης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης·
- αξιοποίηση των συστάσεων της πλατφόρμας EREP για την κατάρτιση μιας ευρύτερης στρατηγικής για τη μετάβαση σε πράσινες θέσεις εργασίας, δεξιότητες και εκπαίδευση.

Η Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών να εγκρίνουν την παρούσα πρωτοβουλία για την πράσινη απασχόληση και να συμβάλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη ενεργειών για την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης της βιώσιμης ανάπτυξης και απασχόλησης στην ΕΕ.